

Nalog supervizora o spomenicima

Sukladno ovlastima koje su mi date stavcima 8, 10, 11, 13, 36 i 37 Konačne odluke od 05. ožujka 1999. godine («Konačna odluka») koju je donio Arbitražni tribunal za spor oko međuentitetske crte razgraničenja na području Brčkog ("Tribunal za Brčko");

Ističući da su mir, tolerancija, pravda i jednakost svih naroda priznati Ustavom Bosne i Hercegovine i Statutom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;

Pozivajući se na Zakon o spomenicima i simbolima od 15. listopada 2003. god, koji je objavljen u Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH br. 22/03 (u daljem tekstu «Zakon o spomenicima») kojim je propisan «postupak postavljanja spomenika i simbola na javnim površinama u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, njihovo održavanje i zaštita»;

Podsjećajući da je odgovarajućim dijelovima gorepomenutog zakona propisano da će «u cilju postizanja pune ravnopravnosti svih konstitutivnih naroda u Distriktu, spomenici Bošnjaka i Hrvata biti postavljeni u užem dijelu grada Brčko između Savske džamije i katoličke crkve» i da će «lokacije i dimenzije ovih spomenika odgovarati Spomeniku srpskim braniocima Brčkog»;

Izražavajući žaljenje što ovaj zakon u tom smislu do sada nije u potpunosti sproveden zbog političkih neslaganja u svezi sa lokacijom za te spomenike i što se na taj način održava neravnotežan poredak koji nije sukladan duhu i odredbama Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i Konačne odluke;

Smatrajući da sam zbog toga bio prisiljen da interveniram putem mog naloga supervizora od 23. ožujka 2007. godine i mog pisma od 18. travnja 2008. godine kojima se obustavlja svaka izgradnja spomenika u Brčko Distriktu dok se ne steknu povoljniji uvjeti za sporazum;

Nakon konzultacija koje sam od tada imao sa relevantnim udrugama i političkim strankama koje su trajale više mjeseci, sa ciljem da se pronađe sporazumno rješenje;

Ohrabren političkim sporazumom koji su postigle sve političke stranke u Postizbornom političkom sporazumu za bolji Brčko Distrikt, a koji obuhvata «izgradnju spomenika u 2009. godini za pale pripadnike vojnih komponenti ARBiH i HVO-a»;

Imajući u vidu da su svi porezni obveznici u Distriktu već dali doprinos za izgradnju Spomenika srpskim braniocima Brčkog pošto je Vlada Distrikta, temeljem odluka sudova u Distriktu morala isplatiti naknadu u iznosu od 800.000 konvertibilnih maraka za nezakonitu eksproprijaciju dijela zemljišne parcele na kojoj se nalazi spomenik;

Nadalje ohrabren pojedinačnim sporazumima koji su postignuti 5. studenog 2009. godine između političkih stranaka i 10. studenog 2009. godine između Udruženja boraca Republike Srpske, Udruge za izgradnju spomenika HVO-u i Udruženja «Da se ne zaboravi», kojima se poštiva pravo svake udruge da odluči o lokaciji svog spomenika u užem dijelu grada Brčko, ne protiveći se postojećem Spomeniku srpskim braniocima Brčkog i podržavajući izbor drugih udruga pri odabiru lokacije za spomenike koji će biti izgrađeni;

Prepoznajući činjenicu da postoji velika želja u brčanskoj zajednici i među političkim strankama da se također oda počast mnogim civilnim žrtvama u Brčkom u ratovima 1992.-1995. i 1999.-2003. godine;

Pozivajući vlasti da pronađu način da na dostojanstven način odaju počast civilnim žrtvama rata;

Zaključujući na osnovu toga, uz jednoglasnu suglasnost političkih stranaka i udruga, da bi nalog supervizora bio najdjelotvorniji i najprihvatljiviji način da se pomogne i osigura da postignuti sporazumi budu bez problema

sprovedeni;

Izražavajući pohvale udrugama i političkim strankama na iskazanoj zrelosti u nastojanjima da riješe ovo pitanje u atmosferi tolerancije, dostojanstva i poštivanja;

U cilju jačanja pomirenja među svim narodima u Distriktu i davanja doprinosa multietničkom karakteru Distrikta;

Stoga, ovim nalažem sljedeće:

Spomenici palim borcima

1. Spomenik palim pripadnicima Armije Republike Bosne i Hercegovine (ARBiH) biti će postavljen u parku ispred zgrade Grand Hotela «Posavina» u okvirima, ne prelazeći gabarite, mikro-lokacije koja je označena slovom A u Aneksu ovog naloga supervizora.
2. Spomenik palim pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane (HVO) biti će postavljen u parku ispred zgrade stare gradske vijećnice («vijećnica») u okvirima, ne prelazeći gabarite, mikro-lokacije koja je označena slovom B u Aneksu ovog naloga supervizora.

Spomen obilježje civilnim žrtvama rata

3. Spomen obilježje civilnim žrtvama rata nalaziti će se iza zgrade stare gradske vijećnice («vijećnica») na mikro-lokaciji koja je označena slovom C u Aneksu ovog naloga supervizora.
4. Spomen obilježje iz stava (3) biti će politički, nacionalno, etnički i vjerski neutralno i zasnovano na principu jednakosti svih konstitutivnih naroda i ostalih.
5. Vlada Brčko Distrikta će, bez odlaganja, sprovesti natječaj za izradu idejnog rješenja sukladno članku 43 (2) b) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine i pozvati kandidate da dostave svoje prijedloge za idejno rješenje za spomen obilježje, nakon čega će uslijediti natječajni postupak za dodjelu ugovora o javnim radovima za izgradnju spomen obilježja koje je izabrano na natječaju za idejno rješenje.
6. Gradonačelnik će imenovati članove natječajnog povjerenstva koje će biti formirano sukladno članu 44 Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine kako bi ocijenilo dostavljene prijedloge idejnog rješenja za spomen obilježja i izabralo pobjednika ili pobjednike.

Postupak

7. Postupak izdavanja svih potrebnih dozvola za izgradnju spomenika iz stavaka (1), (2) i (3) biti će sproveden sukladno Zakonu o spomenicima, Zakonu o prostornom planiranju i drugim odgovarajućim zakonima i propisima Brčko Distrikta.

8. Ovaj nalog supervizora služi kao pravni osnov za besplatno stjecanje prava građenja na zemljišnim parcelama koje će biti formirane u svrhu izgradnje spomenika iz stavaka (1) i (2) na ime Udruge za izgradnju spomenika HVO-u i Udruženja «Da se ne zaboravi».

9. Kako bi se izbjegle sve pravne nedoumice, ovaj nalog supervizora ima veću pravnu snagu u odnosu na sve prostorno-planske dokumente koji mu nisu sukladni. Svi nosioci aktivnosti izrade planskih dokumenata, kao i Skupština Distrikta, će u budućnosti prilagoditi sve odgovarajuće prostorno-planske dokumente ovom nalogu supervizora.

Financiranje

10. Sredstava koja su neophodna za izgradnju spomenika biti će osigurana u proračunu Distrikta za fiskalnu 2010. godinu u iznosu od 110.000 konvertibilnih maraka pojedinačno za izgradnju spomenika ARBiH i HVO-a i u iznosu od 250.000 konvertibilnih maraka za izgradnju spomen obilježja civilnim žrtvama rata. Udruge na koje se ovaj nalog odnosi biti će odgovorne da iz sopstvenih izvora obezbijede financiranje svih troškova izgradnje spomen obilježja iz stavaka 1 i 2 koji prelaze sumu naznačenu u ovom stavku.

11. Sredstva neophodna za uređenje prostora oko spomenika i prateći troškovi za spomen obilježja iz stavaka 1, 2 i 3 biti će obezbijedena u proračunu Distrikta za fiskalnu 2010. godinu u iznosu od 25.000 konvertibilnih maraka za svaki spomenik.

12. Sredstva neophodna za uređenje prostora oko spomenika i prateći troškovi za Spomenik srpskim braniocima Brčkog biti će obezbijedena u proračunu Distrikta za fiskalnu 2010. godinu u iznosu od 100.000 konvertibilnih maraka;

13. Iznos od 20.000 konvertibilnih maraka biti će obezbijeden u proračunu Distrikta za fiskalnu 2010. godinu za nagrade pobjedniku ili pobjednicima natječaja za izradu idejnog rješenja za spomen obilježja civilnim žrtvama rata;

14. Distrikt će izdvojiti sredstava pomenuta u stavcima (10), (11), (12) i (13) iz neutrošenih

sredstava za kapitalne projekte za fiskalnu 2006. godinu pozivajući se na ovaj nalog kao ovlaštenje da to učini kao izuzetak.

15. U slučaju da obezbijedena sredstva iz stavaka (10), (11) i (12) premašuju stvarne potrebe, ti viškovi biti će stavljeni na raspolaganje u vidu granta (grantova) odgovarajućoj udruzi (udrugama) za potrebe socijalnih slučajeva među članstvom ovih udruga.

Završne odredbe

16. Ovaj nalog supervizora se pravno smatra «pismenim izuzećem» u smislu stavka 8 Naloga supervizora o urbanističkom planiranju od 23. ožujka 2007. godine.
17. U smislu stavka 6 ovog naloga supervizora, supervizor zadržava pravo da, u slučaju da ne postoji većina u natječajnom povjerenstvu pri izboru prijedloga za idejno rješenje, naloži provođenje novog natječaja ili izabere najbolje prijedloge idejnih rješenja;
18. Ovaj nalog stupa na snagu odmah bez daljnjih proceduralnih radnji i biti će bez odlaganja objavljen u Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Svi javni dužnosnici u Distriktu preduzeti će sve neophodne mjere kako bi osigurali da se on u potpunosti i na vrijeme sprovede.
19. Ovaj nalog supervizora biti će objavljen na engleskom jeziku i službenim jezicima Bosne i Hercegovine. U slučaju neusklađenosti, verzija na engleskom jeziku je mjerodavna za sve namjene.
20. Da bi se izbjegle nedoumice, odredbe ovog naloga imaju veću pravnu snagu u odnosu na sve propise i pravne akte koji mu nisu sukladni, a u mjeri koja je neophodna da ovaj nalog bude u potpunosti sproveden.

dr Raffi Gregorian

supervizor za Brčko Distrikt

prvi zamjenik visokog predstavnika

Aneks Naloga supervizora o spomenicima

od 21. prosinca 2009. god.